

Je jedním z mála specialistů ve svém oboru v republice, vlastní více než 700 publikací z oblasti kynologie a má za sebou bohatou policejní kariéru. Dnes se věnuje bezpečnostnímu výzkumu, je také soudním znalcem a patří i k předním osobnostem české policejní historiografie. Největší láskou Jiřího Rulce jsou ovšem po celý život psi.

■ **Vaše jméno má mezinárodní zvuk v oblasti služební kynologie, ale pokud vím, vaše policejní kariéra byla velmi pestrá.**

To tedy byla. Služební kynologii jsem se věnoval více než osmnáct let, ale pak jsem lidově řečeno přesedlal na kriminálku, působil jsem v Liberci na oddělení vražd a dotáhl to přes šéfa kriminální služby až na náměstka okresního ředitele. Jenže abych pravdu řekl, já jsem nikdy netíhl k administrativě, a najednou ze mě byl úředník. Tak jsem se rozhodl jít dál a odešel jsem do Prahy na odbor sportu Ministerstva vnitra jako vedoucí skupiny speciální služební přípravy policistů. Po pěti letech jsem přestoupil na Policejní prezidium ČR, kde jsem působil jako

zástupce vedoucího odboru služební kynologie. Zde jsem měl možnost ovlivnit nejenom služební chov, výcvik psů, vzdělávání psovodů, ale také jsem se mohl věnovat speciální kynologii, která bývala zpravidla vrcholem kynologické kariéry. V roce 2008 jsem odešel ze služebního poměru po více než 30 letech služby do místa bydliště v Liberci. Od roku 2015 však působím opět v Praze na Ministerstvu vnitra na odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání.

■ **V rámci policie jste stihl hodně.**

Myslím, že ano a za každou zkušenost jsem velice rád. Nicméně nejvíc mě to vždy táhlo ke psům a těm se primárně věnuji i teď.

■ **Psů se vlastně týká i vaše soudně-znalecká činnost a aktuálně se zabýváte i výzkumem v této oblasti. Co tedy vlastně zkoumáte a proč?**

Jsem soudním znalcem v oblasti odorologie, tedy zkoumání pachových stop. A věnuji se problematice bezpečnostního výzkumu, která má velice široký záběr. Já z něj úzce vypíchnu právě jenom kynologii vzhledem ke svým historickým a odborným zkušenostem. Tedy primárně se věnuji již zmíněným pachovým stopám a forenzním vědám, které s pachem souvisí. Důvody jsou dva: jednak mi jde o maximální využití služebních psů v kriminalistické praxi, tedy tzv. olfaktoriky, a jednak o maximální využití instrumentálních technik, tedy tzv. olfaktroniky – tedy dvou oborů, které napomáhají k vyhledávání, uchování a zajišťování pachových stop nalezených na místech činu a jejich následné porovnávání (komparaci) s podezřelými osobami.

■ **Zmínil jste se o využití techniky, nedá mi to se nezeptat: V čem je nedostupný a nenahraditelný pes? A je nenahraditelný?**

Pes s určitostí pro příštích 5–10, možná 15 let nebude nahrazen přístrojovou technikou. Stupeň vědeckého poznání není ještě na takové úrovni, aby přístroj podle zajištěných pachových stop (tedy zajištěných pachových molekul) rozpoznal konkrétního člověka. O to se snaží celý svět více než 30 let. Je ale nutné přiznat, že vývoj v této oblasti jde kupředu mílovými kroky, a to zejména prováděným výzkumem. V ČR zejména na České zemědělské univerzitě v Praze a Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, protože tyto dvě univerzity úzce spolupracují na vědeckých projektech v oblasti bezpečnostního výzkumu, a to konkrétně v oblasti pachových stop.

■ **Zůstaňme tedy zatím u psů: co musí mít dobrý policejní pes?**

Obecně všechno to, co nemá služební psovod. U psa si nejvíce ceníme jeho ostražitosti, schopnosti ochránit psovoda, tedy práce při obraně, při zadržení pachatelů, revírování ve volném a nepřehledném terénu, v budovách a podobně. Důležitým aspektem

Psi jsou jeho láskou od dětství.

Olfaktorika – metoda sloužící k individuální pachové identifikaci osob, jejímž základním principem je komparace porovnávané pachové stopy s pachovým vzorkem konkrétní porovnávané osoby prostřednictvím speciálně vycvičeného psa (olfaktorický – čichový).

Olfaktronika – objektivní metoda, která k analýze pachů využívá analytické přístroje.

Většina jeho policejní kariéry souvisí se psy.

Foto na dvoustraně Peter Nevolný, archiv Jiřího Rulce

tem je ale samozřejmě jeho práce na pachových stopách. Tedy měl by být zejména důležitým a dle mého nepostradatelným pomocníkem v policejní práci.

■ **Jsou některá plemena lepší na konkrétní činnosti?**

V tomto ohledu neplatí žádná pravidla, ale obecně je známo, že německý ovčák může pracovat v +30 až -20 °C, což se o ostatních plemenech nedá říci. Německý ovčák je rozvážný, snáze cvičitelný, precizní, je ale robustnější a nedosahuje takové rychlosti jako belgický ovčák malinois. U tohoto plemene lze zvýšit právě jeho rychlost, ale také jeho velkou hyperaktivitu až zbrkllost a problém s ním mají psovodi při práci na pachových stopách. Zde již záleží na psovodovi, kterého psa zvládne.

■ **Zdá se, že německý ovčák je váš favorit.**

Ano, je. Jsou to pracanti, klidásové, spolehliví a odolní psi. A jsou schopní a také ochotní připustit za svůj život i změnu psovoda. Navíc mě německý ovčák provází po celý můj život.

■ **Když jsme u toho, od kdy se věnujete psům?**

Dá se říci, že opravdu celý život. Seznámil jsem se s nimi v šesti letech,

tehdy jsem docházel na cvičák v Liberci.

■ **A čím si vás psi tak získali?**

Psa jsem vždycky považoval za výborného pomocníka při hledání ztracených věcí, osob, nepostradatelného parťáka do služby a je jedno, jestli vojenské, policejní či jiné. Navíc psa lze bez nadsázky považovat za člena rodiny, protože s námi žije v naší domácnosti zpravidla více než deset let.

■ **Takže vaše budoucí dráha byla celkem jasně daná...**

Ano, v kynologickém klubu jsem strávil celé mládí a nejenom, že jsem cvičil, ale také jsem jezdil po přeborech a s ostatními jsem poměřoval svoje znalosti, zkušenosti, dovednosti a zejména své umění vycvičit psa. A za to, že jsem s touto činností začal, může také bývalá organizace Svazarm, která připravovala mladé kynology pro vstup do ozbrojených složek. Po návratu ze základní vojenské služby jsem pak už přímo mohl nastoupit k bezpečnostnímu sboru do funkce psovoda.

■ **Vašima rukama prošla spousta psů, jak ale poznáte, že konkrétní pes by mohl mít vlohy pro konkrétní typ práce?**

Výběr psa je dost náročný rébus, který řeší každý psovod zpravidla jednou

Jiří Rulc se angažuje také v policejním dějepisectví.

Foto na stránce Peter Nevolný, archiv Jiřího Rulce

Spolu s Radkem Galašem tvoří hlavní organizátorské duo konferencí policejních historiků.

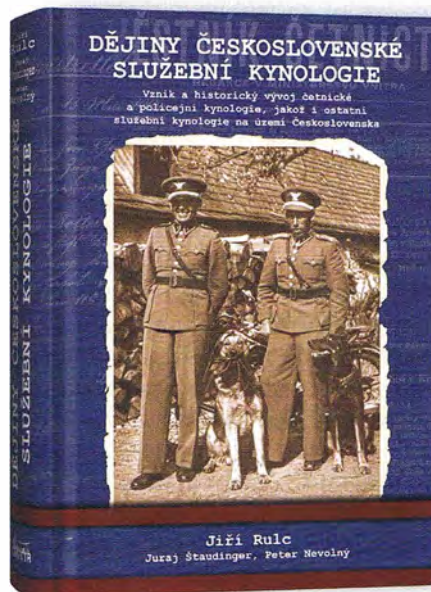
za 6–8 let. Někomu vyhovuje německý ovčák, někomu belgický malinois, někomu fena a někomu pes. Pravidlo opět není stanoveno žádné. Psovod stává na zkušenostech se cvičitelností jednotlivých plemen, jejich využitelností při praktickém nasazení, jejich odolnosti a výdrži při použití v náročné službě. Co se týče vloh pro jednotlivé druhy činností, tak to je další rébus. Ten řeší psovodi dlouhodobým sledováním významných a výkonných psů z konkrétních chovatelských stanic, sledováním chovných plánů a genetiky jako takové (někdy až osm generací zpět) sledováním výsledků českých i mezinárodních přeborů, použitím psů v reálné praxi.

■ A pokud se vrátíme k pachovým stopám, jak se pes na něco takového cvičí?

Vycvičit psa na pachové práce sice vypadá jednoduše, ale očividně tomu tak není. Samotnému vycvičení totiž předchází celá řada aspektů, která určí budoucnost vaši i vašeho psa. Nejdříve musíte vybrat vhodné plemeno, potom vhodné spojení feny a psa a po narození štěněte začít s odpovídajícím výcvikem. Výcvikové metody nebudou popisovat, to by bylo na samostatný článek, nicméně základem je, že musíte mít zkušenosti z minulosti, tzv. zmáknutou metodologii výchovy štěněte a později výcviku psa samotného. Psa lze na pachové stopy vycvičit v rela-

tivně krátké době, ale jeho ověření na stopách cizích, složitějších, náročných jak místem položení, tak i stářím znamená, že musíte být v tomto oboru už dost zkušený odborník. A vycvičit psa na speciální pachové práce, které používají ozbrojené sbory, je už opravdu náročná činnost, a to nejen metodicky, ale také časově a oborově. O tom, že tomu tak je, svědčí i starší služební předpisy policie, kde bylo uvedeno, že psovodem na speciální pachové práce může být jenom ten, kdo vykonává funkci psovoda nejméně pět let a má dostatečné zkušenosti s výcvikem služebních psů.

Jana Píkrlová

Jiří Rulc

- Od roku 1997 přednáší problematiku kynologie na služebních poradách PČR, MV, Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR, Armády ČR, na konferencích kriminalistiky, konferencích policejních historiků, při vzdělávání kynologů ve výcvikových střediscích PČR a jako prezentaci kynologické činnosti Policie ČR při významných akcích a výročích v civilním sektoru,
- několik let byl ředitelem celostátních přeborů policie (2002–2005)
- v roce 2004 stál za vznikem I. policejního mistrovství psovodů se služebními psy jako ředitel,
- v roce 2005 byl autorem projektu „Informační systém Metody pachové identifikace“,
- je spoluzakladatel a dodnes jeden z organizátorů tzv. Konference policejních historiků (2007–2018), kde přednáší problematiku služební kynologie bezpečnostních sborů,
- v roce 2012 byl spoluautorem projektu „Informační systém Kynolog PČR“,
- zpracovává posudky bakalářských a diplomových prací pro státní a soukromé vysoké školy a Policejní akademii ČR,
- od roku 2013 je jmenován soudním znalcem v oboru kriminalistika, specializace odorologie,
- podílel se na vzniku několika výstav zaměřených na služební kynologii (2010–2016),
- za své působení v oblasti služební kynologie získal velkou řadu ocenění včetně těch mezinárodních,
- je autorem nebo spoluautorem mnoha odborných příspěvků, skript, metodických příruček a několika monografií, například Dějiny československé služební kynologie (RULC, J., ŠTAUDINGER, J., NEVOLNÝ, P.: Dějiny československé služební kynologie, vydavatelství CanisTR, 2014).